

Skuldre, der bedst er i Stand til at bære dem, og saaledes, at de ikke ensidigt falder paa enkelte Erhverv og enkelte Samfundsklasser. Denne Betragtning vil ogsaa være den ledende for os, naar Dyrtidslovens Revision kommer for, og vi stiller os paa Forhaand forhandlingsvillige overfor de Krav, der i saa Henseende kunde fremkomme, ogsaa dersom det skulde vise sig, at der fremkom væsentlig forøgede Krav, blot Byrden derved, som sagt, bliver fordelt paa retfærdig Maade.

Der er imidlertid forskellige andre Ting, som Ministeren ikke nævned, men som man maa have Opmærksomheden henvendt paa, naar det drejer sig om at skønne over Udsigterne for Finansaaret 1917—18. For det første er der adskillige af Udgiftstallene paa Finanslovsforslaget, der maa antages at blive væsentlig forøget. Staten er ved sine forskellige Institutioner: Hospitaler, Sindssygeanstalter, Optragelsesanstalter, Jernbaner — kort sagt, man kan gaa næsten hele Linien igennem — en stor Forbruger af Lys og Brændsel, og en Del af de nævnte Institutioner er desuden store Forbrugere af Levnedsmidler. Dyrtiden paavirker altsaa i meget væsentlig Grad disse Institutioners Budgetter, men dermed er vi ikke færdige. Der er tillige en hel Del private Institutioner, som i Virkeligheden har en halv offentlig Karakter, idet de faktisk udfører Statsopgaver, som Staten direkte maatte tage sig af, hvis ikke Foreningerne tog sig af dem, f. Eks. Tuberkulosehelbredelsesanstalterne, en hel Række af Børnehjem og andre Optragelsesanstalter, Hjemmet for vanføre, om hvilket det forlyder, at det har et betydeligt Underskud, og en Mængde andre saadanne Institutioner, hvor Dyrtiden gør sig stærkt gældende, og hvor man ikke vil kunne stille sig afvisende med Hensyn til deres Krav om Forhøjelse af Midlerne. Til Dels er saadanne Krav allerede fyldestgjorte ved Hjælp af det nuværende Budget, men ogsaa i høj Grad kun „til Dels“. Der vil ligeledes fra lavere lønnede Funktionærer kunne fremkomme Ønsker, som Statskassen, hvis Dyrtiden yderligere skærpes, maa tage Hensyn til. Jeg skal ogsaa henvise til noget saadant som Indkvarteringsbyrderne. Det kan gaa an et Aars Tid eller saa, at visse Egne bebyrdes i høj Grad med Indkvartering mod en Godtgørelse, som aldeles ikke dækker den faktiske Udgift, vedkommende har ved Indkvarteringen, og endnu mindre det overordentlige Besvær og den Ulejlighed, man be-

byrder dem med, men naar Indkvarteringen skal udstrække sig over 2 til 3 Aar, muligvis endnu længere — det ved ingen —, forekommer det mig at være en ubillig Byrde at lægge paa de enkelte Egne, der lider derunder. Dersom Staten ikke i Løbet af kortere Tid ved andre Foranstaltninger, f. Eks. ved Opførelse af Barakker, eller ved andre Ordninger af Indkvarteringen kan afhjælpe i væsentlig Grad denne Byrde for de vedkommende, bliver det nødvendigt at skride til en Forhøjelse af Indkvarteringsgodtgørelserne. Dette er kun nævnt eksempelvis. Der kunde nævnes mange andre Omraader, hvor vi maa forberede os paa at komme til at staa overfor betydeligt forøgede Udgifter.

Ministeren mente dog ogsaa at kunne paaregne, hvis Krigen vedvarer, meget betydelige Indtægter udenfor Budgettet i Aaret 1917—18. og heri har han utvivlsomt Ret, men han mente dog, at selv med disse forøgede Indtægter, som kunde paaregnes, vil Enderesultatet i 1917—18 blive et Underskud paa omtrent 50 Mill. Kr., og naar man tager de 4 Finansaar fra 1914—15 til 1917—18 og fradrager den Gæld, der allerede er stiftet, bliver der alligevel efter den højtærede Ministers Opgørelse et samlet Underskud paa omtrent 100 Mill. Kr. tilbage, for hvilke der i Øjeblikket ikke kan anvises nogen Dækning, og jeg er endda ikke utilbøjelig til at tro, at Underskuddet bliver større, ikke blot af Hensyn til de Muligheder for forøget Udgift, som jeg har nævnt, men ogsaa, fordi jeg ikke føler mig overbevist om Rigtigheden af alle den højtærede Ministers Merindtægtsforventninger.

Jeg føler mig ikke overbevist om, at der i 1917—18 vil blive den Stigning i Toldindtægterne, han omtalte, ud over, hvad der er budgetteret. I sit Overslag over det virkelige Resultat for Finansaaret 1917—18 regner den højtærede Minister jo med en Stigning af Toldindtægterne ud over den, der er opført her paa Budgettet. Jeg føler mig heller ingenlunde overbevist om, at Resultatet af Merindtægtsskatten med de nuværende Satser vil blive pr. December 1917 de omtrent 50 Mill. Kr., som den højtærede Minister vistnok med Føje regner med pr. December 1916. Dels kan der indtræde uforudsete Omstændigheder, der slaar dette Beløb langt ned, dels maa det erindres, at der bliver et betydeligt Fradrag at gøre, thi til December 1916 falder den store Merindtægtsskat, som der maa tages Hensyn til her, og des-